

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ			
Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	Графіки	Рік навчання	3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1
РОБОТА В МАТЕРІАЛІ Семестр 1 (осінь 2021)			
Викладач	Нагорний Олександр Олександрович		
Е-mail	sanych.miner@gmail.com		
Заняття	ауд. 13 майстерня літографії (1 корпус)		
Консультації			
Адреса	к. 405, поверх 4, корпус 2, вул. Мистецтв 8		
Телефон	057 706-03-50 (кафедра)		

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем у стінах академії відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є безпосереднє спілкування та листування електронною поштою. Умови листування:

1) у листі обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — КП/Гр) та ім'я автора — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище, назва дисципліни, тема завдання.*

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного вивчення дисципліни студенти використовують весь комплекс знань з фундаментальних дисциплін «Рисунок», «Академічний живопис», «Кольорознавство», «Загальний курс композиції», «Шрифт та типографіка», які вони вивчали протягом 1-2 курсів навчання.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

1. Христенко В.Є. Техніки авторського друку: офорт, літографія, шовкотрафаретний друк: навчальний посібник / В.Є. Христенко. – Х.: Колорит, 2004. – 83 с. :іл.
2. Методичний фонд майстерні літографії кафедри Графіки.
3. Суворов. В. П. Искусство литографии. : навчальний посібник / Суворов. В. П. – М.: Советский художник. 1964

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Папір, олівець, ластик. Літографські камені, літографські олівці, літографська туш. Літографський верстат, літоофсетна фарба, скипідар живичний, тальк, шабер, корунд, пісок річковий.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Робота в матеріалі» є нормативною навчальною дисципліною, що визначає та окреслює фахову спрямованість студентів у навчальній майстерні літографії на кафедрі графіки Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

Мета дисципліни – формування фахових компетентностей

1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметнопросторового та візуального середовища.
2. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.
3. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

У процесі вивчення дисципліни студенти знайомляться зі специфікою створення літографської друкарської форми та літографського друку. основними методами побудови композиції гравюри на камені, опановують специфічні образотворчі засоби літографії та вдосконалюють фахову майстерність шляхом виконання практичної частини предмету.

На підставі набутих компетентностей випускник має демонструвати **програмні результати навчання** в мистецькій діяльності:

1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.
2. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні, площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
3. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається професійним сприйняттям особливостей. Дисципліна вивчається протягом двох семестрів 3-го курсів у обсязі 24 кредитів ECTS (720 годин), з них: лекції – 8 годин, практичні заняття – 292 години, кваліфікаційна робота бакалавра – 150 годин, самостійна робота – 300 годин. Всього курс має 8 модулів та 8 тем.

П'ятий семестр: 60 годин: 5 — лекції, 55 — практичні заняття.

РОБОТА В МАТЕРІАЛІ

МОДУЛЬ 1

Тема 1. Плоский друк. Літографія, розробка ескізів:

- 1.1. Виконання малюнків з натури для однокольорової літографії “Натюрморт”.
- 1.2. Розробка ескізу композиції натюрморту.

МОДУЛЬ 2

Тема 2. Плоский друк. Літографія, виконання друкарської форми:

- 2.1. Підготовка літографського каменю.
- 2.2. Виконання літографської друкарської форми.
- 2.3. Друкування естампу та його оформлення до екзаменаційного перегляду.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми завдань розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота

студентів спрямована на завершення практичних завдань. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, виконання ескізів та оригіналів. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Для отримання семестрової оцінки необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі модульних переглядів результатів виконання практичних завдань студентів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Вітається власна думка за темою заняття, креативність студента, аргументоване відстоювання позиції та толерантне відношення до колег.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ для груп
Семестр 5: Робота в матеріалі

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	1.1	лекція	Літографія, як засіб створення художнього образу. Історія виникнення та розвитку, інструменти, матеріали, майстерня та обладнання.	4		
2	1.2 1.3	лекція практичні	Літографія. Історія виникнення та розвитку. Виконання завдання “Складний натюрморт з декількох предметів”, виконання начерків з натури.	1 3		
3	1.4	практичні	Створення замальовок, пошук композиційного рішення.	4		
4	2.1	практичні	Створення ескізу	4		
5	2.1	практичні	Створення ескізу	4		
6	2.1	практичні	Створення ескізу	4		
7	2.1	практичні	Створення ескізу	4		
8	2.1	практичні	Створення ескізу	4	Модульний перегляд	
9	2.2	практичні	Підготовка літографських каменів	4		
10	2.2	практичні	Виконання літографської друкарської форми	4		
11	2.2	практичні	Виконання літографської друкарської форми	4		
12	2.2	практичні	Виконання літографської друкарської форми.	4		
13	2.2	практичні	Виконання літографської друкарської форми	4		
14	2.2	практичні	Друкування естампу	4		
15	2.2	практичні	Друкування естампу та його оформлення до екзаменаційного перегляду	4		
16					Екзаменаційний перегляд	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Модульний перегляд	0–40
2	Модульний перегляд	0–60
Всього балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів 1–3 місце) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для виконання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

СИСТЕМА БОНУСІВ .

З дисципліни “Робота в матеріалі” (літографія) бонусів не передбачено.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Христенко В.Є. Техніки авторського друку: офорт, літографія, шовкотрафаретний друк: навчальний посібник / В.Є. Христенко. – Х.: Колорит, 2004. – 83 с. :іл.

2. Суворов. В. П. Искусство литографии. : навчальний посібник / Суворов. В. П. – М.: Советский художник. 1964
3. Зорин Л. Эстамп Руководство по графическим и печатным техникам / Л.Зорин — АСТ, Астрель, 2004. — 112 с.
4. Ильина Л. Линогравюра, акварель, литография / Л. Ильина – Л: Аврора, 1973.
5. Ковтун Е.Ф. Что такое эстамп / Е.Ф. Ковтун - Л.: ХУД.РШФ, 1963 - 95 с.